

Система екологічного менеджменту в діяльності випробувальної служби

Вадим Чурилін

аспірант,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: ChurylinVO@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-6453-359X

Леонід Віткін

науковий керівник,

доктор технічних наук, професор кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: Vitkin@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-0731-1333

Наука та індустріалізація двадцятого сторіччя сприяли великому прориву у різних галузях. Але, в гонитві за прибутком людство потрапило до пастки кліматичних змін. Своєчасно невиявлені та невраховані ризики призвели до негативних наслідків, таких як загроза втрати природних ресурсів необхідних для життя людства.

Об'єктом дослідження є система екологічного менеджменту випробувальних центрів.

Предметом дослідження є оцінювання зв'язків управління хімічними речовинами та відходами.

Метою цієї роботи є дослідити зв'язки управління хімічними речовинами та відходами в систему екологічного менеджменту випробувальної служби.

Оцінювання зв'язків управління хімічними речовинами та відходами в кластерах різноманітних галузей має велике значення для навколишнього середовища. Координація та співробітництво мінімізує ризики потрапляння хімічних речовин та відходів у навколишнє середовище, що як наслідок позитивно впливає на кліматичні зміни.

Багатостороння співпраця різноманітних галузей сприяє раціональному управлінню хімічними речовинами та поводженням з відходами. Така співпраця допоможе оптимізувати й уникнути дублювання зусиль, підвищити видимість пріоритетних тем і об'єднати ресурси для досягнення спільних цілей [1].

Управління хімічними речовинами та відходами є структурований процес [2], який впроваджуються для поглибленого розуміння того, що спричиняє вплив на навколишнє середовище від діяльності випробувальних центрів. Завданням цього процесу є розробка планів та процедур, щодо зменшення або усунення негативних впливів та максимізувати позитивні.

Загальним прикладом управління хімічними речовинами та відходами є наявність систем контролю та запобігання забрудненню, наприклад, потрапляння хімічних речовин після випробувань у систему каналізації.

Створення ланцюжка контролю переміщення хімічних речовин та відходів від «входу» до «виходу» [3] у випробувальний центр зменшує ризик небезпечного поводження, як наслідок мінімізація негативного впливу на здоров'я людини та

навколишнє середовище.

Оцінка ризиків, що стосується виробничих процесів у контексті екологічного менеджменту, підкреслює взаємозв'язок між лабораторіями, що входять до випробувального центру. Специфіка діяльності кожної лабораторія розмежована, отже, хімічні речовини та відходи є різні, як наслідок, управління відходами і хімічними речовинами мають містити варіанти координації та співпраці задля спільної мети.

Необхідно створити взаємодію у співпраці щодо оцінки ризиків для навколишнього середовища та здоров'я, а саме: пов'язаних з пластмасою, хімічними реагентами, викидами в атмосферу токсичних випаровувань та залишками продукції після випробувань.

Випробувальні лабораторії задля партнерства у реалізації та активізації взаємодії щодо безпеки екологічної складової здійснюють поглиблене вивчення та мобілізують ресурси для розширення співпраці, проведення досліджень, координації та інформування.

За основу системи екологічної безпеки щодо загального управління хімічними речовинами та відходами у випробувальному центрі можна застосувати цикл Демінга – Шухарта «PDCA».

На сьогодні в Україні чимало об'єктивних факторів, які стримують впровадження систем екологічного менеджменту випробувальної служби. Побудова ефективних систем екологічного менеджменту в випробувальних лабораторіях дозволить суттєво економити, енергетичні ресурси, знизить екологічні платежі та штрафні санкції. Впровадження системи екологічного менеджменту також дозволить отримати переваги на ринку: удосконалення управління витратами, розширення доступу на закордонні ринки тощо. Саме такий підхід дозволить покращити якість навколишнього середовища у нашій країні та забезпечити вихід вітчизняних випробувальних центрів на європейський рівень. Система екологічного менеджменту саме на основі ризико-орієнтовного підходу дозволить досягнути кращих позитивних результатів у захисті довкілля.

Ключові слова: система екологічного менеджменту, управління хімічними речовинами та відходами, ризик-орієнтований підхід.

Список використаних джерел

1. Політика ЄС у сфері охорони довкілля. URL:https://minjust.gov.ua/m/str_2971 (дата звернення: 15.11.2023).
2. ДСТУ ISO 14001:2015 Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосовування (ISO 14001:2015, IDT). Київ, 2015. 37 с. (Інформація та документація).
3. ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT) Київ, 2015. 52 с. (Інформація та документація).